

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 12 november 2002 (25.11)
(OR. en)**

**12637/3/02
REV 3**

LIMITE

ENFOPOL 123

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Coreper/de Raad
nr. vorig doc.:	12637/2/02 ENFOPOL 123 REV 2
Betreft:	Handboek ten behoeve van de politieautoriteiten en -diensten voor de beveiliging van internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad

1. Het referentiekader voor het beveiligingshandboek is vastgelegd in de conclusies van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 13 juli 2001 betreffende de veiligheid van de bijeenkomsten van de Europese Raad en andere vergelijkbare gebeurtenissen (doc. 10916/01 JAI 82) en in Gemeenschappelijk Optreden 97/339/JBZ van 26 mei 1997 met betrekking tot de samenwerking op het terrein van de openbare orde en veiligheid (PB L 147 van 5.6.1997, blz. 1).
2. De Groep politieële samenwerking heeft derhalve op basis van de informatie van de lidstaten en de besprekingen in een deskundigengroep een beveiligingshandboek opgesteld, als richtsnoer en gedachtesteun voor de lidstaten die de beveiliging van internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad moeten verzorgen.

3. Het Comité van artikel 36 heeft in zijn vergadering van 7 november 2002
- a) overeenstemming bereikt over de tekst van bijgaand beveiligingshandboek;
 - b) besloten het handboek ter informatie voor te leggen aan het Coreper/de Raad, met dien verstande dat het op gezette tijden opnieuw kan worden geëvalueerd in het licht van de ervaring die met de bijeenkomsten wordt opgedaan;
 - c) in overweging gegeven om de toekomstige herzieningen te laten bespreken in de operationele task force van politiechefs van de EU en in de deskundigenvergaderingen als bedoeld in artikel 3 van Gemeenschappelijk Optreden 97/339/JBZ, en te laten goedkeuren door het Comité van artikel 36.
-

HANDBOEK
TEN BEHOEVE VAN DE POLITIEAUTORITEITEN EN -DIENSTEN VOOR DE
BEVEILIGING VAN INTERNATIONALE EVENEMENTEN ZOALS DE
BIJeenKOMSTEN VAN DE EUROPESE RAAD

- I. INLEIDING
 - I.1 DOEL
 - I.2 REFERENTIEDOCUMENTEN
 - I.3 WERKDOCUMENTEN
 - I.4 GRONDBEGINSELEN
 - I.5 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIENSTEN BEVEILIGING VAN HET SGR EN DE EUROPESE COMMISSIE

- II. VASTE CONTACTPUNTEN
 - II.1 AANWIJZING
 - II.2 TAKEN
 - II.3 MINIMUMEISEN

- III. INFORMATIEBEHEER
 - III.1 BASISVERPLICHTINGEN
 - III.2 INFORMATIEBEHEER VÓÓR, TIJDENS EN NA HET EVENEMENT
 - A. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ORGANISERENDE LIDSTAAT
 - B. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE OVERIGE LIDSTATEN
 - C. BIJDRAGE VAN EUROPOL

- IV. BELEIDS- EN STRATEGISCHE MAATREGELEN
 - IV.1 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE BETROKKEN AUTORITEITEN EN DIENSTEN IN DE ORGANISERENDE LIDSTAAT
 - IV.2 MAATREGELEN MET BETREKKING TOT GRENSOVERSCHRIJDING
 - IV.3 PREVENTIEMAATREGELEN
 - IV.4 WETSHANDHAVINGBELEID
 - IV.5 STRAFRECHTELIJK ONDERZOEK EN STRAFRECHTELIJKE VERVOLGING

- V. OPERATIONELE MAATREGELEN
 - V.1 OPERATIONELE PLANNING
 - V.2 OPERATIONELE SAMENWERKING MET ANDERE LIDSTATEN
 - A. VERBINDINGSFUNCTIONARISSEN
 - B. OPERATIONELE STEUN
 - C. WAARNEMERS
 - V.3 OPLEIDING

- VI. MEDIA EN COMMUNICATIE
 - VI.1 MEDIASTRATEGIE
 - VI.2 COMMUNICATIEPLAN (ANDERE PARTIJEN)

- VII. EVALUATIE EN MONITORING

- VIII. LOGISTIEK
 - VIII.1 ACCREDITATIE
 - VIII.2 KOSTEN
 - VIII.3 UITRUSTINGSSTEUN

I. INLEIDING

I.1 DOEL

Dit handboek is bedoeld als praktisch instrument of checklist, en reikt richtsnoeren en ideeën aan voor wetshandhavingautoriteiten in Europa die belast worden met de beveiliging van internationale evenementen als de bijeenkomsten van de Europese Raad of ondersteuning bieden aan de autoriteiten van het gastland. De beginselen in dit handboek moeten dan ook alleen worden toegepast wanneer dat passend en nuttig is en volledig met de nationale wetgeving strookt.

Het handboek is een evolutief instrument ("levend document") dat in de loop der tijd op basis van aanwijzingen van de betrokken Raadsgroepen dient te worden gewijzigd en aangepast naar gelang van de toekomstige ervaringen en de ontwikkeling van beste praktijken. Te dien einde dient het handboek op gezette tijden te worden geëvalueerd en bijgewerkt.

I.2 REFERENTIEDOCUMENTEN

- Protocol tot opnemng van het Schengenacquis in het kader van de Europese Unie (PB C 340 van 10.11.1997, blz. 93)
- Gemeenschappelijk Optreden 97/339/JBZ van 26 mei 1997 met betrekking tot de samenwerking op het terrein van de openbare orde en veiligheid (PB L 147 van 5.6.1997, blz. 1)
- Conclusies van de Raad (JBZ) van 13 juli 2001 betreffende de veiligheid van de bijeenkomsten van de Europese Raad en andere vergelijkbare gebeurtenissen (doc. 10916/01 JAI 82)
- Besluit 2001/264/EG van de Raad van 19 maart 2001 tot vaststelling van beveiligingsvoorschriften van de Raad (PB L 101 van 11.4.2001, blz. 1)
- Verdrag van Nice, Protocol betreffende de uitbreiding van de Europese Unie (doc. SN 533/1/00 REV 1, blz. 82)

I.3 WERKDOCUMENTEN

- Checklist inzake mogelijkerwijs te nemen maatregelen naar aanleiding van Europese Raden of soortgelijke evenementen (doc. 11572/01 LIMITE ENFOPOL 90)
- Strategische informatie met betrekking tot Europese Raden en andere vergelijkbare gebeurtenissen - risicoanalyse (doc. 11694/01 LIMITE ENFOPOL 92)
- Veiligheid van de bijeenkomsten van de Europese Raad en andere vergelijkbare gebeurtenissen - Internationale samenwerking rond de Europese Raad van Laken (doc. 9029/02 LIMITE ENFOPOL 65)
- Handboek voor de beveiliging van de Europese Raden en van andere soortgelijke evenementen (doc. 9069/02 ENFOPOL 66)
- Veiligheid van de bijeenkomsten van de Europese Raad (doc. 11836/02 ENFOPOL 116)
- Handleiding voor conflictbeheersing (doc. 7047/01 ENFOPOL 21 + COR 1 (en, el))
- Conclusions of the sub-workgroup EUCPN JAI 82 (doc. 14917/01 JAI 161)

I.4 GRONDBEGINSELEN

Het uitgangspunt voor elke vorm van internationale samenwerking in verband met de beveiliging van internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad moet steeds zijn dat de handhaving van de openbare orde en het bieden van veiligheid op het grondgebied van een lidstaat een nationale verantwoordelijkheid en bevoegdheid zijn.

De autoriteiten van het organiserende land dienen te trachten internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad veilig en ongestoord te doen verlopen.

Bij de handhaving van de openbare orde moeten evenredigheid en matiging de leidende beginselen zijn en moet bij voorkeur een eerder terughoudende aanpak worden gevolgd. Zo mogelijk dient te worden gekozen voor een deëscalerende politieke aanpak.

De wetshandhavingsautoriteiten van de lidstaten met verantwoordelijkheid voor de beveiliging van internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad, trachten te garanderen dat het recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering¹ overeenkomstig het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens wordt nageleefd. Verstoring door elementen met doelstellingen of acties van gewelddadige of anderszins criminele aard moet voorzover enigszins mogelijk worden voorkomen.

De politieautoriteiten streven actief naar dialoog en samenwerking met betogers en actievoerders.

I.5 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIENSTEN BEVEILIGING VAN HET SGR (SECRETARIAAT-GENERAAL VAN DE RAAD) EN DE EUROPESE COMMISSIE

In afdeling IX van de beveiligingsvoorschriften van de Raad (PB L 101 van 11.4.2001, blz. 1) is bepaald dat de Dienst beveiliging van het SGR de volgende verantwoordelijkheden heeft:

"5. De Dienst beveiliging van het SGR geeft beveiligingsadviezen bij de voorbereiding van de vergadering; de dienst is in de vergadering vertegenwoordigd en staat de beveiligingsfunctionaris voor de vergadering en de delegaties waar nodig met raad en daad bij.

6. Elke delegatie in de vergadering dient een beveiligingsfunctionaris aan te wijzen, die binnen zijn delegatie verantwoordelijk is voor beveiligingskwesaties en in contact staat met de beveiligingsfunctionaris voor de vergadering en met de vertegenwoordiger van de Dienst beveiliging van het SGR, indien zulks nodig is."

Opdat de Dienst beveiliging van het SGR de bovengenoemde taken kan vervullen, moet zij waar mogelijk gebruik kunnen maken van de in dit beveiligingshandboek opgenomen mogelijkheden, waarbij evenwel niet uit het oog mag worden verloren dat de Dienst beveiliging van het SGR geen politieautoriteit is en in verband met de Raad optreedt.

Zo nodig kan ook op de Dienst beveiliging van de Europese Commissie een beroep worden gedaan.

¹ Conclusies van de JBZ-Raad van 13 juli 2001 betreffende de veiligheid van de bijeenkomsten van de Europese Raad en andere vergelijkbare gebeurtenissen (doc. 10916/01 JAI 82, deel I).

II. VASTE CONTACTPUNTEN¹

II.1 AANWIJZING

Door elke lidstaat wordt een vast contactpunt aangewezen.

De contactgegevens en andere relevante informatie over het vast contactpunt worden verstrekt aan het secretariaat-generaal van de Raad, die deze aan de lidstaten doorgeeft. Relevante wijzigingen betreffende het vast contactpunt van een lidstaat, die van invloed zijn op het functioneren daarvan, worden op dezelfde wijze gemeld.

II.2 TAKEN

De taken van het nationaal vast contactpunt kunnen onder meer het volgende behelzen:

- verzameling en analyse van informatie op nationaal niveau, alsook van andere lidstaten, derde landen, relevante EU-organen en andere informatiebronnen,
- totstandbrenging van betrouwbare en efficiënte - indien nodig ook beveiligde - communicatielijnen met de relevante sleutelactoren op nationaal en internationaal niveau,
- informatie-uitwisseling in samenwerking met de andere lidstaten, derde landen, relevante EU-organen en andere internationale instellingen,
- doorgifte van verwerkte informatie aan hun respectieve politieautoriteiten en -diensten, alsmede aan de politieautoriteiten in andere lidstaten en aan relevante EU-organen,
- verrichting van risicoanalyses inzake mogelijke betogers en andere groeperingen ten behoeve van de organiserende lidstaat,
- observatie, evaluatie en follow-up van het evenement.

¹ Doc. 10916/01 JAI 82, deel II, punt 1, onder a).

II.3 MINIMUMEISEN

Het nationaal vast contactpunt voldoet aan de volgende normen:

- vierentwintig uur per dag beschikbaar zijn (voorzover noodzakelijk vóór, tijdens en na een evenement),
- personeel met voldoende talenkennis - kennis van ten minste één andere EU-taal,
- een infrastructuur van permanent operationele communicatie- en informatielijnen, waaronder telefoon, fax en e-mail,
- voldoende vertaalcapaciteit voor informatie-uitwisseling.

III. INFORMATIEBEHEER

III.1 BASISVERPLICHTINGEN

Een lidstaat doet informatie die door zijn nationale autoriteit van belang wordt geacht voor de veiligheid tijdens een evenement ¹ in een andere lidstaat, onverwijld toekomen aan de nationale autoriteit van de lidstaat in kwestie.

De informatie-uitwisseling geschiedt via de bestaande communicatiekanalen en -structuren. De uitwisseling van gegevens, inclusief persoonsgegevens, geschiedt met strikte inachtneming van de op elk geval toepasselijke nationale en internationale wetgeving.

De informatie-uitwisseling wordt gefaciliteerd door de nationale vaste contactpunten van de betrokken lidstaten. Na verwerking wordt de verzamelde informatie in voorkomend geval verspreid onder de relevante autoriteiten en diensten. De contacten tussen politieautoriteiten en -diensten in verschillende lidstaten kunnen door hun respectieve nationale vaste contactpunten worden gecoördineerd, en indien nodig, georganiseerd.

¹ Artikel 46 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Akkoord van Schengen (PB L 239 van 22.9.2000, blz. 19).

III.2 INFORMATIEBEHEER VÓÓR, TIJDENS EN NA HET EVENEMENT

III.2.A. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ORGANISERENDE LIDSTAAT

Het nationaal vast contactpunt in de organiserende lidstaat faciliteert de verzameling en de analyse van relevante informatie betreffende het evenement, alsmede de uitwisseling ervan met andere lidstaten, derde landen en relevante EU-organen of andere internationale instellingen (II.1). De informatie kan onder meer het volgende omvatten:

- vóór het evenement verkregen informatie en inlichtingen die het verloop van het evenement of de handhaving van de openbare orde en de veiligheid in het algemeen zouden kunnen verstoren,
- tijdens het evenement verkregen of gevraagde informatie over personen die ervan worden verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd, met inbegrip van hun naam, geboortedatum, woonplaats, achtergrond, omstandigheden van de arrestatie en/of een exacte beschrijving van het gepleegde strafbare feit,
- informatie over de toepasselijke wetgeving en het wetshandhavingbeleid van de politie (aan andere lidstaten of aan derde landen),
- verslagen over incidenten en evaluatieverslagen alsmede bijdragen daarvoor.

III.2.B. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE OVERIGE LIDSTATEN

In een zo vroeg mogelijk stadium voorafgaand aan een internationaal evenement zoals een bijeenkomst van de Europese Raad verstrekt elk nationaal vast contactpunt aan het nationaal vast contactpunt in de organiserende lidstaat een permanente risicoanalyse betreffende de hun bekende potentiële betogers en andere groeperingen die wellicht naar het evenement zullen afreizen en beschouwd worden als een potentiële bedreiging voor de handhaving van de openbare orde. De analyse wordt toegezonden aan zowel de organiserende lidstaat als andere betrokken landen - dat wil zeggen landen van doorreis en naburige landen. Deze analyse kan geschieden volgens het model in bijlage A. Indien dergelijke informatie niet beschikbaar is, wordt de organiserende staat daarvan in kennis gesteld.

De informatie wordt in de aanlooptijd naar het evenement regelmatig geactualiseerd. In de laatste drie maanden voor het evenement wordt er maandelijks een analyse toegezonden. Voorzover noodzakelijk kan er in de laatste maand wekelijks een analyse worden toegezonden waarna in de laatste week, voor, tijdens en na het evenement dagelijks verslag wordt uitgebracht. De informatie moet zo volledig mogelijk zijn.

III.2.C. BIJDRAGE VAN EUROPOL

Europol kan overeenkomstig het Europolmandaat en het Europolverdrag relevante informatie en analyses verstrekken. Deze informatie moet in een zo vroeg mogelijk stadium beschikbaar zijn. Indien dergelijke informatie niet beschikbaar is, kan de organiserende staat daarvan in kennis worden gesteld.

De informatie wordt in de aanlooptijd naar het evenement regelmatig geactualiseerd. In de laatste drie maanden voor het evenement wordt er ten minste maandelijks een analyse toegezonden. Voorzover noodzakelijk kan er in de laatste maand wekelijks een analyse worden toegezonden waarna in de laatste week voor, tijdens en na het evenement dagelijks verslag wordt uitgebracht.

IV. BELEIDS- EN STRATEGISCHE MAATREGELEN

IV.1 VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE BETROKKEN AUTORITEITEN EN DIENSTEN IN DE ORGANISERENDE LIDSTAAT

Voorafgaand aan een evenement zorgt de organiserende lidstaat dat de rol van alle betrokken autoriteiten en diensten duidelijk omschreven is en dat hun respectieve verantwoordelijkheden aan alle betrokken partijen worden meegedeeld.

Aanbevolen wordt dat de organiserende staat een schematisch overzicht opstelt van alle betrokken processen en sleutelactoren (organisatie van de bijeenkomst, beveiliging, handhaving van de openbare orde, justitiële diensten, sociale en preventiediensten, gezondheidsdiensten, openbaar vervoer en andere infrastructuuraspecten). Zo'n blauwdruk is een nuttig instrument om het planningkader aanschouwelijk te maken en erop toe te zien dat alle vereiste processen erin zijn opgenomen.

Aanbevolen wordt dat voor het evenement een projectcoördinatiegroep wordt ingesteld waarin alle betrokken autoriteiten en diensten vertegenwoordigd zijn. De groep moet vóór, tijdens en na het eigenlijke evenement regelmatig vergaderen om te zorgen dat de besluitvorming coherent en gecoördineerd verloopt. Een van de voornaamste verantwoordelijkheden van de groep zal zijn te zorgen voor efficiënte communicatielijnen tussen alle autoriteiten en diensten.

De verantwoordelijke autoriteiten en diensten zorgen ervoor dat de nodige materiële, technische en personele middelen aanwezig zijn om de toegewezen taken met de vereiste doelmatigheid, kwaliteit en snelheid te kunnen vervullen. Een gegevensbasis met alle beschikbare middelen en de corresponderende contactpunten is een bijzonder nuttig instrument voor organiserende lidstaten.

De politieautoriteiten van de organiserende lidstaat zorgen ervoor dat met de praktische organisator van het evenement alle noodzakelijke afspraken en regelingen met betrekking tot de politieactiviteiten worden getroffen. De regelingen kunnen onder meer betrekking hebben op het volgende:

- de locaties van het evenement waar zich geen verstoringen van de openbare orde mogen voordoen (vergaderruimten, hotels),
- toegangscontrole, eventueel met beveiliging van de directe omgeving, en de verantwoordelijkheid voor elk van deze taken,
- door de organisator te treffen veiligheidsmaatregelen, bijvoorbeeld interne videobewaking,
- door de diensten van de Europese Raad of andere betrokken organen te nemen veiligheidsmaatregelen,
- een volledige en continu bijgewerkte informatie-uitwisseling over gedelegeerden en andere deelnemers aan het evenement (naam, functie, verblijfsduur, accommodatie, vervoer, enz.),
- alle regelingen in verband met VIP's en hotelbeveiliging.

IV.2 MAATREGELEN MET BETREKKING TOT GRENSOVERSCHRIJDING

De lidstaten moeten de beschikbare en passende wetgevingsmaatregelen toepassen om te voorkomen dat individuen of groeperingen die een gevaar voor de openbare orde worden geacht, naar de plaats van het evenement kunnen reizen. Voor partijen bij de Schengenovereenkomst kan artikel 2, lid 3, van die Overeenkomst een nuttig instrument zijn.

De organiserende lidstaat en zijn buurlanden kunnen gezamenlijk een flexibel grensregime toepassen, waarbij de politieactiviteiten in de grensregio's worden opgevoerd naar gelang van de ontwikkeling van de concrete situatie of dreiging. Wanneer zulks nuttig en passend wordt geacht, kunnen er gemeenschappelijke of gecoördineerde preventiepatrouilles worden uitgevoerd.

De noodzakelijke regelingen voor een vlotte en doelmatige uitvoering van de eventuele verwijderingsmaatregelen worden ruim voor het evenement getroffen, zo nodig in samenwerking met andere nationale autoriteiten en andere lidstaten.

IV.3 PREVENTIEMAATREGELEN

De politieautoriteiten in de organiserende lidstaat treden in een vroeg stadium in dialoog met actiegroepen en betogers, de plaatselijke autoriteiten, de betrokken infrastructuurdiensten, de plaatselijke bevolking en andere sleutelactoren teneinde te garanderen dat legale betogingen vreedzaam verlopen.

De totstandbrenging van een constructief en op wederzijds respect gebaseerd netwerk zal ertoe dienen dat mogelijke verstoringen worden voorkomen; dit netwerk zal tevens dienst doen als bemiddelingsinstrument als het tot een confrontatie mocht komen. De dialoog met actiegroepen en betogers moet op gedeelde verantwoordelijkheid stoelen. Hij moet vroeg in het voorbereidend stadium worden aangegaan en vóór, tijdens en na een evenement als instrument worden aangewend.

Dialogestructuren of -teams worden op nationaal niveau gecreëerd en bij de voorbereiding en de uitvoering van hun taak wordt rekening gehouden met de verschillende culturen in de lidstaten en de diverse actiegroepen ¹.

Er moeten communicatiekanalen tot stand gebracht tussen de wetshandhavingsautoriteiten en de onderscheiden organisaties, maatschappelijke verenigingen en vertegenwoordigers van de betogers. Aan organisatoren van betogingen en alle betrokken partijen kan advies worden verstrekt over:

- praktische zaken - bijvoorbeeld accommodatie en logistiek,
- de relevante toepasselijke wetgeving inzake demonstratie, vrijheid van meningsuiting, burgerlijke ongehoorzaamheid, enz.,
- het politiebeleid inzake wetshandhaving in aangelegenheden ten aanzien waarvan beoordelingsvrijheid geldt, alsmede instructies betreffende het gebruik van geweld door de politie,
- contactpunten bij de politie en andere betrokken autoriteiten.

Het uitgeven van brochures met de bovengenoemde informatie in verschillende talen valt te overwegen. De informatie kan via de respectieve nationale vaste contactpunten aan buitenlandse betogers worden verstrekt.

IV.4 WETSHANDHAVINGSBELEID

De bevoegde autoriteiten van de organiserende lidstaat bepalen met inachtneming van de grondbeginselen van punt I.4, een duidelijk algemeen beleid voor de politieke aanpak bij internationale evenementen zoals bijeenkomsten van de Europese Raad. Daarbij zouden de volgende algemene beleidregels kunnen worden gevolgd:

- het demonstratierecht en het recht van vrije meningsuiting worden geëerbiedigd,
- de politieacties moeten beantwoorden aan het evenredigheidsbeginsel,
- de politieacties worden gekenmerkt door dialoog met en bijstand aan de organisatoren van betogingen,

¹ Zie doc. 14917/01 JAI 161, punten op blz. 3.

- de politie moet door middel van dialoog en een geloofwaardige staat van paraatheid het initiatief behouden en daardoor rellen of grote ordeverstoringen beperken of voorkomen,
- de politie zal, naar eigen goeddunken en wanneer passend, een lage zichtbaarheidsgraad aanhouden en een grote mate van tolerantie betonen ten aanzien van vreedzame betogingen,
- arrestaties worden verricht met het oogmerk van strafrechtelijke vervolging of tijdelijke hechtenis enz., overeenkomstig het nationaal recht,
- de politie richt haar inspanningen in het algemeen op groeperingen die plannen maken of de intentie tonen om ordeverstoringen te veroorzaken,
- samenwerking met andere lidstaten, derde landen, EU-organen en internationale instellingen op de betrokken gebieden wordt bevorderd.

In het algemeen is het wenselijk bij de handhaving van de openbare orde een consequente aanpak te volgen, en derhalve moet strikt de hand worden gehouden aan het afgekondigde wetshandhavingsbeleid (waarvan ook het publiek in kennis zal worden gesteld).

Lidstaten die meer dan één evenement in hetzelfde land organiseren (bijvoorbeeld de lidstaat die het voorzitterschap van de EU bekleedt), zorgen ervoor dat het wetshandhavingsbeleid van de politie voor de verschillende evenementen zoveel mogelijk geharmoniseerd is. Wanneer zulks passend wordt geacht, kan het beleid ook worden gecoördineerd met andere lidstaten.

IV.5 STRAFRECHTELIJK ONDERZOEK EN STRAFRECHTELIJKE VERVOLGING

De wetshandhavingsinstanties van de lidstaten streven naar consequent, overeenkomstig de toepasselijke wetgeving en het afgekondigde beleid uitgevoerd, strafrechtelijk onderzoek van strafbare feiten die zijn gepleegd in samenhang met gewelddadige of andere verstoringen tijdens internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad.

Alle strafbaar gestelde en bewijsbare feiten moeten in beginsel - en in volledige overeenstemming met het nationale recht - leiden tot strafrechtelijke vervolging in het organiserende land of door bevoegde justitiële autoriteiten in een ander land. Indien een onmiddellijke wetshandhavingsmaatregel niet mogelijk is in de organiserende lidstaat, dienen de andere lidstaten alles in het werk te stellen om hun eigen onderdanen te identificeren en te vervolgen overeenkomstig de nationale wetgeving, de aanwezige bewijzen en de omstandigheden van elke zaak.

De organiserende lidstaat treft de nodige regelingen om ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor arrestatie en voor onderzoek van strafbare feiten, en dat er voldoende ruimte beschikbaar is voor bewaring en voorlopige hechtenis. Het verdient aanbeveling een *worst case* scenario met grote aantallen daders uit te werken.

De justitiële autoriteiten moeten derhalve voor een grotere werklast worden toegerust, en moeten beschikken over de benodigde capaciteit om bijvoorbeeld:

- snel te kunnen beslissen over de toepassing van voorlopige hechtenis,
- snel te kunnen beslissen over onderzoeksmaatregelen waarvoor een rechterlijke beslissing vereist is,
- een groter aantal strafzaken te kunnen behandelen,
- gehoor te kunnen geven aan verzoeken om rechtsbijstand van andere staten.

V. OPERATIONELE MAATREGELEN

V.1 OPERATIONELE PLANNING

De bevoegde autoriteiten van elke lidstaat stellen een reeks plannen op waarin zowel het beleid (*strategisch*) als de algemene operationele situatie (*operationeel*) als het feitelijke niveau van de inzet op het terrein (*tactisch*) wordt uiteengezet. Met de planning moet in een zo vroeg mogelijk stadium worden begonnen, zodra bekend is dat het evenement gehouden wordt.

Overeenkomstig het beleid van de bevoegde autoriteiten wordt het algemeen operationeel plan opgesteld, op basis waarvan gedetailleerde plannen worden opgesteld voor de inzet van elke eenheid.

Wanneer een lidstaat het EU-voorzitterschap bekleedt, wordt bijvoorbeeld aanbevolen dat er een algemeen operationeel plan voor de hele periode wordt opgesteld. Dit plan kan dan het uitgangspunt vormen voor gedetailleerde operationele plannen voor elke topontmoeting of ander evenement; op deze wijze hoeft er betrekkelijk weinig dubbel werk te worden verricht.

In de toekomst moet, rekening houdend met de uiteenlopende politiepraktijken en -gewoonten in de lidstaten, worden nagegaan of gedeelde ervaringen met en wederzijdse evaluatie van de planning van de politieactiviteiten bij internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad de basis kunnen vormen voor een gemeenschappelijke aanpak van de operationele planning; dit zou bevorderlijk zijn voor de samenwerking tussen de lidstaten.

V.2 OPERATIONELE SAMENWERKING MET ANDERE LIDSTATEN

V.2.A VERBINDINGSFUNCTIONARISSEN ¹

Op verzoek van de organiserende lidstaat kan elke lidstaat verbindingsfunctionarissen voor een evenement aanwijzen, wanneer dat relevant is (bijvoorbeeld wanneer naar verwachting grote groepen mensen uit die staat naar het evenement zullen reizen). Een verzoek om verbindingsfunctionarissen aan te wijzen wordt ingediend in een zo vroeg mogelijk stadium, en zo mogelijk uiterlijk zes weken voordat het evenement plaatsvindt. Een standaardformulier hiervoor gaat in bijlage B.

Belangstellende lidstaten kunnen verzoeken te worden uitgenodigd een verbindingsfunctionaris te detacheren in de organiserende lidstaat.

¹ Doc. 10916/01 JAI 82,deel II, punt 1, onder c).

De aanwijzing van een verbindingsfunctionaris geschiedt uiterlijk vier weken voor een evenement, op welk tijdstip de samenwerking aanvang dient te nemen. De organiserende staat besluit in nauwe samenwerking met de andere lidstaten, via de respectieve nationale vaste contactpunten, over de aanwijzing en de taken van de verbindingsfunctionarissen.

De verbindingsfunctionaris kan aan het vaste contactpunt van het gastland worden toegewezen en aldaar met de communicatie met het land van herkomst worden belast, in welk geval de adequate communicatiemiddelen door de organiserende lidstaat worden verschaft.

Verbindingsfunctionarissen vervullen een adviserende en ondersteunende rol. De buitenlandse verbindingsfunctionarissen zijn ongewapend en hebben in het gastland geen officiële politiebevoegdheden ¹. Naar gelang van hun specifieke taak moeten verbindingsfunctionarissen relevante ervaring met de handhaving van de openbare orde hebben, en in het bijzonder beschikken over:

- een grondige kennis van hun nationale organisatie en autoriteiten,
- ervaring met ordehandhaving bij belangrijke evenementen,
- toegang tot alle nuttige informatie in het land van herkomst, mede over extremistische en andere relevante groeperingen uit politieke en andere relevante bronnen,
- het vermogen om voor, tijdens en na het evenement inlichtingenwerk op nationaal niveau te organiseren, en relevante informatie te analyseren,
- een goede praktijkkennis van de door de organiserende lidstaat gekozen werktal (-talen).

V.2.B OPERATIONELE STEUN

De organiserende lidstaat kan verzoeken om de inzet van politie- of inlichtingenfunctionarissen voor operationele steun uit een andere lidstaat voor een specifiek evenement. Een gedetailleerd en met redenen omkleed verzoek om operationele steun wordt ingediend in een zo vroeg mogelijk stadium en ten minste zes weken voor het evenement. Een standaardformulier voor dit doel gaat in bijlage B.

¹ Gemeenschappelijk Optreden 97/339/JBZ, artikel 2 (PB L 147 van 5.6.1997, blz. 1).

De aanwijzing van de ondersteuningsfunctionaris(sen) geschiedt uiterlijk vier weken voor het evenement, op welk tijdstip de samenwerking aanvang dient te nemen.

Naar gelang van het soort gevraagde ondersteuning moet(en) de ondersteuningsfunctionaris(sen) over de vereiste kennis en ervaring beschikken, bijvoorbeeld:

- ervaring met ordehandhaving bij grootschalige evenementen,
- het vermogen tot herkenning van groeperingen of personen die als potentiële aanstichters van ordeverstoringen bekend staan,
- ervaring met bemiddeling,
- een goede praktische van de door de organiserende lidstaat gekozen werktal (-talen),
- andere specifieke vaardigheden die van belang zijn voor de toegewezen taken.

De organiserende lidstaat en het land van herkomst beslissen in overleg of een reisgezelschap van dien aard is dat het moet worden begeleid door functionarissen van het land van herkomst.

Elke vorm van operationele ondersteuning door buitenlandse functionarissen moet in de operationele plannen van de politieautoriteiten van de organiserende staat worden opgenomen. Derhalve moeten de buitenlandse functionarissen:

- zoveel mogelijk in de operationele informatiestructuur worden opgenomen,
- in een van hun werktalen worden geïnformeerd over de operationele plannen en de beleidsplannen, met inbegrip van instructies inzake het gebruik van geweld enz.,
- de gelegenheid krijgen zich tevoren vertrouwd te maken met de plaats van het evenement, de ingezette politie-eenheden, enz.,
- alle relevante briefings bijwonen (d.w.z. relevant voor hun taak en mits zij de taal machtig zijn),
- in voorkomend geval, actief worden betrokken bij de politie-inzet op het terrein (bijv. om personen of groeperingen te herkennen, als bemiddelaar op te treden jegens landgenoten, enz.).

De politieorganisatie van de organiserende staat moet zorgen voor de fysieke veiligheid van de buitenlandse functionarissen. Het is de verantwoordelijkheid van de buitenlandse functionarissen ervoor te zorgen dat hun optreden geen conflict, gevaar of risico's veroorzaakt.

Wanneer zij op het terrein worden ingezet moeten buitenlandse functionarissen zich te allen tijde richten naar en onder toezicht staan van leden van de politieorganisatie van het gastland, die naar behoren worden ingelicht over het operationele plan en in staat zijn te communiceren in een taal die de buitenlandse functionaris verstaat. De communicatielijnen tussen buitenlandse functionarissen, het nationaal vast contactpunt van het gastland, het beheer van de ingezette politie-eenheden en andere sleutelactoren moeten efficiënt en volledig functioneel zijn tijdens een evenement en, voorzover noodzakelijk, ook ervoor en erna.

V.2.C WAARNEMERS

De lidstaten kunnen met toestemming van de organiserende lidstaat waarnemers uitzenden om voor toekomstige evenementen in hun eigen land ervaring op te doen met beveiliging en handhaving van de openbare orde tijdens internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad. Desgevraagd kan de waarnemer bijdragen tot de evaluatie die wordt verricht door de organiserende lidstaat.

Aan waarnemers moet in zo ruim mogelijke mate worden toegestaan planningvergaderingen, briefings, coördinatievergaderingen, operationele inzet en andere activiteiten bij te wonen, zodat zij optimaal profijt kunnen trekken van hun bezoek.

Het vast contactpunt van de organiserende staat tracht in de mate van de beschikbare middelen de buitenlandse waarnemers de benodigde communicatiemiddelen en andere faciliteiten te verschaffen.

V.3 OPLEIDING

Een hoog niveau van beroepsopleiding van bij de beveiliging van bijeenkomsten van de Europese Raad en soortgelijke evenementen betrokken eenheden wordt bewerkstelligd, door onder meer:

- een grondige, tijdig gegeven, zowel algemene als scenario-gerichte opleiding en voorbereiding op alle niveaus, mogelijk met medewerking van ervaren functionarissen uit andere lidstaten,
- de inzet van waarnemers bij evenementen in andere lidstaten die waardevolle ervaring voor de lidstaat van herkomst kunnen opleveren,
- de deelname van geselecteerde functionarissen aan relevante cursussen onder het gezag van relevante instellingen, zoals de EPA.

VI. MEDIA EN COMMUNICATIE

VI.1 MEDIASTRATEGIE

Teneinde een accurate en tijdige berichtgeving over internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad te waarborgen, wordt voor, tijdens en na het evenement een tevoren bepaalde strategie voor de betrekkingen met de media gevolgd.

De media moet de grootst mogelijke mate van vrijheid worden gegund bij de berichtgeving over het evenement, zulks om het recht op vrijheid van meningsuiting overeenkomstig het Europees Verdrag voor de rechten van de mens te eerbiedigen. De mediastrategie moet gericht zijn op openheid en transparantie.

Aanbevolen wordt, één enkel contactpunt voor de media aan te wijzen om een gecoördineerde berichtgeving te waarborgen. Ruim voor aanvang van het evenement stelt de organiserende lidstaat een algemene mediastrategie vast waarin het volgende geregeld is:

- aanwijzing van een contactpunt voor de media dat deze naar de relevante woordvoerders zal doorverwijzen,
- het bevoegdheidsgebied van elke woordvoerder,
- de voorlichting van het publiek over politie maatregelen en de maatregelen die in geval van verstoringen zullen worden genomen
- andere relevante zaken.

VI.2 COMMUNICATIEPLAN (ANDERE PARTIJEN)

Om ervoor te zorgen dat informatie wordt verspreid onder alle sleutelactoren, met inbegrip van de actoren vermeld onder IV.3 (preventieve maatregelen) en IV.1 (verantwoordelijkheden van de betrokken autoriteiten en diensten), moet de organiserende lidstaat ruim voor aanvang van het evenement een alomvattend communicatieplan opstellen met een overzicht van de communicatielijnen naar alle sleutelactoren.

Indien mogelijk moeten alle betrokken partijen in de organiserende lidstaat een gemeenschappelijke communicatiestrategie uitwerken om overlapping, of verspreiding van onvolledige informatie te voorkomen. De strategie moet regelingen omvatten voor algemene, nationaal te verspreiden verslagen over het verloop van het evenement en incidenten enz., en voor specifieke verslagen ten behoeve van de plaatselijke bevolking over gebeurtenissen en maatregelen die op hen betrekking hebben.

Ook verdient het ten zeerste aanbeveling dat voor een adequate interne informatiestroom naar de politieautoriteiten en -diensten wordt gezorgd door middel van een gedetailleerd communicatieplan.

VII. EVALUATIE EN MONITORING

De organiserende lidstaat verricht een evaluatie van de politieactiviteiten tijdens een evenement of van andere relevante factoren. Van alle sleutelactoren wordt een bijdrage gevraagd aan de evaluatie, die wordt gebaseerd op de voorafgaande planning van het evenement.

Zo spoedig mogelijk nadat zich verstoringen van de openbare orde hebben voorgedaan, belast de organiserende lidstaat zich met de opstelling van een incidentenverslag, en vervolgens van een evaluatieverslag dat wordt toezonden aan de hoofden van de in artikel 3, onder a), van het Gemeenschappelijk Optreden van 26 mei 1997 (97/339/JBZ) bedoelde centrale instanties voor openbare orde en veiligheid¹.

Over de relevante veiligheidsaspecten wordt een schriftelijk algemeen evaluatieverslag opgesteld bij voorkeur in ten minste twee officiële EU-talen; daarin wordt met name aandacht besteed aan ordeverstoringen of het uitblijven daarvan, strafbare feiten, betrokken groeperingen en opgedane ervaringen.

Het verslag wordt via het vast contactpunt verspreid onder de relevante EU-organen en andere betrokken, of anderszins belangstellende landen of organen, zodat de opgedane ervaringen of aanbevelingen ter beschikking kunnen worden gesteld van toekomstige organisatoren van een evenement.

¹ Conclusies van de JBZ-Raad van 13 juli 2001 betreffende de veiligheid van de bijeenkomsten van de Europese Raad en andere vergelijkbare gebeurtenissen (doc. 10916/01 JAI 82, deel II, punt 2, onder c)).

VIII. LOGISTIEK

VIII.1 ACCREDITATIE

Bij aankomst in het organiserende land moeten functionarissen van andere lidstaten hun aankomst, taak en mandaat melden bij het vast contactpunt, opdat de rol van elke buitenlandse functionaris (d.w.z. verbindingsfunctionaris, functionaris voor operationele ondersteuning, spotter, waarnemer, enz.) in kaart wordt gebracht.

VIII.2 KOSTEN

De organiserende staat draagt normaliter de verblijfskosten van uitgenodigde buitenlandse functionarissen die naar zijn grondgebied komen. De reiskosten komen normaliter voor rekening van de staat van herkomst. De kosten in verband met naar de organiserende lidstaat uitgezonden waarnemers worden gedragen door de zendstaat.

VIII.3 UITRUSTINGSSTEUN

De organiserende lidstaten kunnen regelingen voor steun van andere lidstaten treffen, indien mogelijk door middel van bilaterale/multilaterale overeenkomsten betreffende tijdelijke verschaffing van uitrusting of andere hulpmiddelen.

**RISICOANALYSE INZAKE POTENTIËLE BETOGERS
EN ANDERE GROEPEN**

1. Naam van de groepering die wellicht zal betogen of het evenement anderszins zal beïnvloeden
2. Samenstelling, aantal leden
3. Onderscheidende kenmerken (kleren, logo's, vlaggen, leuzen of andere uiterlijke kenmerken)
4. Aard van de groepering (gewelddadig - risico van verstoringen?)
5. Demonstratie- en/of actiemethoden
6. Interne organisatie en functioneren van de groepering
 - leiding
 - communicatiemiddelen
 - andere structurele informatie
7. Banden met andere groeperingen (nationaal of internationaal)
8. Leden die eerder bij relevante incidenten waren betrokken
 - soort incident
 - plaats (land)
 - individueel of in een groep
 - veroordelingen in verband met het bovenstaande, overeenkomstig het nationaal recht

9. Gedrag
 - jegens politiediensten en -acties
 - jegens de plaatselijke bevolking
 - gebruik van wapens
 - alcohol- of druggebruik
 - dragen van maskers
 - gedragspatroon bij verschillende soorten evenementen

 10. Banden met en gedrag ten aanzien van de media (mediastrategie, woordvoerder, enz.)

 11. Websites en bulletin boards op het internet

 12. Keuze van de reisroute

 13. Vervoermiddel

 14. Wijze van onderbrenging

 15. Verblijfsduur

 16. Informatie van verbindingsfunctionarissen in derde landen over mogelijke betogers of actievoerders uit die landen

 17. Andere relevante informatie

 18. Informatiebronnen en analyse van de juistheid en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie
-

**STANDAARDFORMULIER VOOR HET VERZOEK OM
VERBINDINGSFUNCTIONARISSEN OF FUNCTIONARISSEN
VOOR ANDERE SOORTEN OPERATIONELE STEUN**

1. Gevraagde soort ondersteuning (verbindingsfunctionaris, spotter, bemiddelaar of andere)
2. Evenement(en)
3. Periode
4. Standplaats
5. Taakomschrijving (zo gedetailleerd mogelijk)
6. Talenkennis (werktaalen van het evenement)
7. Andere specifieke vaardigheden (kennis van bepaalde groepen, ervaring met bemiddeling, enz.)
8. Taken die voor de aankomst moeten worden verricht
 - communicatie met het land van herkomst
 - verzameling van specifieke soorten gegevens
 - andere taken
9. Communicatiemiddelen (mobiel, internet)
10. Andere soorten gevraagde uitrusting
11. Gelieve te antwoorden uiterlijk op:
